



**QORTI CIVILI  
(SEZZJONI TAL-FAMILJA)**

**ONOR. IMHALLEF  
JOSEPH AZZOPARDI**

Seduta tas-27 ta' April, 2007

Citazzjoni Numru. 326/2006

**A**

**-vs-**

**B.**

**Il-Qorti;**

Rat ir-rikors ġuramentat ipprezentat fid-9 ta' Ottubru, 2006 li permezz tiegħu l-attur espona bir-rispett:

Illi mill-premess jirriżulta li ż-żwieġ li kkontrattat fit-13 ta' April, 1975, mal-konvenuta huwa null u bla effett u dan minħabba li:

## Kopja Informali ta' Sentenza

1. il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet inkiseb b'qerq dwar xi kwalita' tal-parti l-oħra li tista' mix-xorta tagħha tfixkel serjament il-ħajja miżżewġa;
2. il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet vizzjat b'difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju fuq il-ħajja miżżewġa, jew fuq id-drittijiet u d-dmirijiet essenzjali tagħha, jew b'anomalija psikoloġika serja li tagħmilha impossibbli għal dik il-parti li taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;
3. il-kunsens ta' xi waħda mill-partijiet inkiseb bl-esklużjoni pożittiva taż-żwieġ innifsu, jew ta' xi wieħed jew aktar mill-elementi essenzjali tal-ħajja miżżewġa, jew tad-dritt għall-att taż-żwieġ;
4. xi waħda mill-partijiet rabet il-kunsens tagħha ma' kondizzjoni li tirreferi għall-futur;
5. xi waħda mill-partijiet, għalkemm ma kinitx interdetta jew marida b'moħħha, ma kellhiex fiż-żmien li sar iż-żwieġ, ukoll minħabba raġuni temporanja, setgħat intelletwali jew ta' rieda biżżejjed biex jinħoloq kunsens għaž-żwieġ.

Għaldaqstant, tgħid il-konvenuta għala din l-Onorabbli Qorti, prevja kull dikjarazzjoni neċessarja u mogħtija l-provvedimenti opportuni:

1. m'għandhiex tiddikjara li ż-żwieġ kontrattat bejn il-kontendenti fit-13 ta' April, 1975 hu null u bla effett għar-raġunijiet premessi.

Il-konvenuta li hi ngunta minn issa għas-subizzjoni.

Rat il-lista tax-xhieda.

Rat illi l-konvenuta għalkemm notifikata bir-rikors naqset li

tippreżenta r-risposta tagħha u għalhekk hija kontumaċċi skond il-liġi.

Kopja Informali ta' Sentenza

Rat l-atti proċesswali.

Rat l-affidavit ta' l-attur u tal-konvenuta.

Rat il-verbal tas-seduta tat-13 ta' April, 2007 illi permezz tiegħu l-kawża tħalliet għas-sentenza.

Ikkunsidrat;

Illi l-attur qed jitlob l-annullament taż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fl-1975 a bażi ta' l-artiklu 19 (1) (c) (d) u (f), tal-Kap. 255 tal-Liġijiet ta' Malta. Il-konvenuta kif ingħad ma ppresentax risposta u ma ressqitx provi.

Kif pero' dejjem irritenew il-Qrati Maltin; *"F'materja ta' żwieġ illi huwa ta' ordni pubbliku, ma tistax tagħmilha daqshekk faċli li parti tirrepeti kliem il-liġi u l-parti l-oħra tammetti u b'hekk jirrendu ż-żwieġ annullabbli bl-iktar mod faċli u espedjenti. Hawn ma aħniex fil-kamp ta' kreditu likwidu jew responsabilita' ta' xi kollizzjoni imma f'kamp l-iktar delikat u serju u l-Qorti ma tistax tħalli nies li kappriċċożament wara xi żmien ta' żwieġ jiddeċiedu illi kellhom nuqqas ta' diskrezzjoni fuq iż-żwieġ u meta jkollhom sieħba jew sieħeb ieħor jerġgħu jakkwistaw malajr din id-diskrezzjoni u jsiru maturi. Fejn jirriżultaw verament raġunijiet għall-annullament tiegħu l-istess żwieġ għandu jiġi annullat pero' dan ma għandux ikun sabiex jiġu akkomodati l-kapriċċi ta' dak jew l-ieħor. Għalhekk il-kawżali għall-annullament għandha tirriżulta ċara u mingħajr dubbju."* (Anna Tonna vs Alexander Tonna deċiża mill-Qorti ta' l-Appell fis-6 ta' Novembru, 1991).

L-artikoli ċitati mill-attur jirrigwardjaw;

19 (1) (ċ) – il-kunsens kien vizzjat minħabba qerq dwar il-kwalita' tal-parti l-oħra;

19 (1) (d) – vizzju tal-kunsens ta' xi parti li jkun b'difett serju ta' diskrezzjoni fuq il-ħajja miżżewġa jew fuq id-

drittijiet u dmirijiet essenzjali tagħha jew b'anomalija serja psikoloġika li tagħmilha impossibbli li dik il-parti taqdi l-obbligazzjonijiet essenzjali taż-żwieġ;

19 (1) (f) – li l-kunsens ta' xi parti jkun inkiseb b'eskluzjoni pożittiva taż-żwieġ jew xi element essenzjali tiegħu.

Barra minn dan l-attur qed jiċċita wkoll il-kawżali li l-kunsens kien marbut ma' kondizzjoni li tirreferi għall-futur u li l-kunsens kien ukoll vizzjat minħabba li waħda mill-partijiet ma kellhiex is-setgħet intelletwali li toħloq kunsens għaž-żwieġ.

Mill-provi mressqa l-kawżali prinċipali ta' l-attur tidher li hija li hu qatt ma kellu l-ħsieb li jkun marbut ma' mara waħda u baqa' jgħix l-istess stil ta' ħajja preċedenti għaž-żwieġ u cioe' li jkollu relazzjonijiet ma' nisa oħra.

Kif qalet il-Qorti tal-Appell fil-kawża Joseph Zammit vs Bernardette Zammit (27 ta' Jannar, 2006);

*“Irid mill-ewwel jiġi senjalat prinċipju fundamentali fil-ligi ċivili u cioe' li ż-żwieġ bejn il-kontendenti għandu jkun preżunt li jkun wieħed validu. Għalhekk huwa dover assolut ta' kull parti fil-kawża li tagħmel prova sodisfaċenti ta' l-allegazzjonijiet rispettivi tagħha dwar l-allegazzjoni u cioe' li ż-żwieġ huwa null għaliex l-oneru tal-prova huwa dejjem fuq spallejn min jallega.”*

Il-kawżali ta' l-attur hija waħda u cioe' in-nuqqas ta' diskrezzjoni. Kif qalet il-Qorti fil-kawża Nicholas Agius vs Rita Agius (25 ta' Mejju, 1995); *“B'difett serju ta' diskrezzjoni tal-ġudizzju l-leġislatur ma riedx ifisser semplicement kwalsiasi stat ta' immaturita; li parti jew l-oħra fiż-żwieġ tista' tkun fiha fil-mument li jingħata l-kunsens reċiproku. Li kieku l-leġislatur irrikjeda maturita' sħiħa u perfetta ftit jew addirittura ebda żwieġ ma kien ikun validu. In-nuqqas ta' discretio judicii hu*

*kunċett ġuridiku intrinsikament marbut mal-kapaċita' ta' parti jew oħra fiż-żwieġ li tagħti l-kunsens liberu u xjenti*

*tagħha għar-rabta taż-żwieġ. F'dan is-sens ġew deċiżi wkoll il-kawżi Angela Spiteri vs Joseph Spiteri (4 ta' Novembru, 1994), Robert Attard vs Josephine Attard (18 ta' Ottubru, 1995) u Janet Portelli vs Victor Portelli (14 ta' Awwissu, 1995). Madankollu hemm ukoll indikazzjoni li kif ġia' ingħad, il-partijiet baqgħu għaddejjin tul l-għerusija mingħajr ma ntebħu li ż-żwieġ ma seta' qatt jirnexxi bejniethom.*

Fil-kawża fl-ismijiet Mario Mizzi vs Maris Mizzi (15 ta' Novembru, 2005) il-Qorti tal-Appell ukoll qalet li; *“Biex ikun hemm in-nuqqas jew difett serju ta' diskrezzjoni ta' ġudizzju irid ikun hemm l-inkapaċita' psikika jew kostituzzjonali (mhux neċessarjament anomlajja psikoloġika fis-sens mediku) li wieħed jagħraf u jirrifletti jew li jiddeċiedi liberament (jigifieri mingħajr impulsi interni li jkunu neħħew il-liberta ta' l-għażla tal-persuna li tkun) fuq l-oġġett tal-kunsens matrimonjali.”*

Mid-deposizzjonijiet *in toto* pero' jirriżulta li l-kunsens ta' l-attur kien vizzjat mill-bidu u wieħed iktar jissimpatizza mal-konvenuta milli haġa oħra.

**Għal dawn il-mottivi kollha l-Qorti tilqa' t-talba ta' l-attur u tiddikjara null iż-żwieġ kontrattat bejn il-partijiet fit-13 ta' April, 1975. L-ispejjeż ikunu a kariku ta' l-attur.**

**Moqrija.**

**< Sentenza Finali >**

-----TMIEM-----